

A- صِفَاتُ ذَوَاتِ الْأَضْدَادِ Swifaatu dhawaatil-adhwdaad - Swiffah zilizo na kinyume

1. الْهَمْسُ Al-Hams - Kunong'ona¹ na kinyume chake ni الجُّهْرُ Al-Jahr - Kusikika; Swiffah hizi zina athari ya sauti.

الْهَمْسُ Al-Hams (Kunong'ona)	الْجُّهْرُ Al-Jahr (Kusikika)
<p>Kutoa pumzi yaani sauti ya kunong'ona inayotoa upepo wakati wa kutamkwa herufi katika herufi za al-hams. Herufi zake ni kumi (10) zimekusanywa katika ibara:</p> <p style="text-align: center;">فَحَثَّهُ شَخْصٌ سَكَتْ</p> <p>Ukiweka mkono mbele ya mdomo ukatamka herufi hizi, utahisi hewa kutoka mdomoni. Jaribu kutamka herufi zifuatazo:</p> <p style="text-align: center;">أَفْ فَ فُ فِ</p>	<p>Kuzuia kutoka pumzi yaani kutokutoa sauti ya kunong'ona wakati wa kutamkwa herufi. Herufi ni zilizobakia ukizittoa herufi zisizokuwa za al-hams.</p> <p style="text-align: right;">أَبْ جَ دَذْرُزْ ضَطْظَعْ غَقْ لَمْ نَ وَ يِ</p>

¹ Kutokana na upana wa luga ya Kiarabu, maana za Swiffah huenda zikawa si kama zilivyokusudiwa lakini nimejaribu kuzipa maana za karibu kabisa, na itahitaji mwalimu kufafanua zaidi.

2. الرِّخَاوَةُ الشِّدَّةُ Ash-Shiddah -Nguvu na kinyume chake ni Ar-Rakhaawah - Udfaifu na baina yao iko At-Tawassutw - التَّوْسُطُ Wastani.

الشِّدَّةُ Ash-Shiddah (Nguvu)	التَّوْسُطُ At-Tawassutw (Wastani)	الرِّخَاوَةُ Ar-Rakhaawah (Dhaifu)
Kuzuia kutoka kwa sauti wakati wa kutamkwa herufi mionganini mwa herufi za ash-shiddah. Mfano ت خلقتُ katika	Swiffah iliyopo baina ya ash-shiddah na ar-rakhaawah kwa maana; sauti haizuiliki kikamilifu wala haiendelei kikamilifu bali huwa kati na kati.	Kutangulia kutoka sauti wakati wa kutamka herufi mionganini mwa herufi za ar-rakhaawah. Mfano ش معايش katika
Herufi zake ni nane (8) zimekusanywa katika ibara:	Herufi zake ni 5 zilizokusanywa katika ibara:	Herufi zake ni zote zilobakia ukitoa herufi za ash-shiddah na at-tawassutw
أَجْدُ قَطٍ بَكْتُ	إِنْ عَمَرْ	ث ح ذ ز س ش ص ض ظ غ ف و ه ي

3. الإِطْبَاق Al-Itwbaaq – Kufunga na kinyume chake ni الإِنْفَتَاح Al-Infitaah
 - Kufungua; Swiffah hizi zina athari ya sauti

الإِطْبَاق Al-Itwbaaq (Kufunga)	الإِنْفَتَاح Al-Infitaah (Kufungua)
<p>Kukutana sehemu ya ulimi na sakafu ya juu ya mdomo (kufungika) wakati wa kutamka herufi. Swiffah hii huilazimu herufi kufungika hata ikiwa ina <i>i'raab</i> ya kasrah. Herufi zake ni nne (4) zenye nguvu kabisa.</p> <p style="text-align: center;">ص ض ط ظ</p>	<p>Kutenganisha baina ya ulimi na sakafu ya juu ya mdomo wakati wa kutamka herufi na hivyo mdomo hufunguka. Herufi zake ni herufi zote zisizokuwa za al-itwbaaq</p> <p style="text-align: center;">أ ب ت ث ج ح خ د ذ ر ز س ش ع غ ف ق ك ل م ن و ه ي</p>

4. الإِسْتِغْلَاء Al-Isti'-laa - Kupaa juu na kinyume chake ni Al-Istifaal - Kuinamisha² Hizi ni swiffah za lazima ambazo henziepukani na dhati ya herufi. Swiffah hizi zina athari ya sauti

الإِسْتِغْلَاء Al-Isti'-laa (Kupaa juu)	الإِسْتِفَال Al-Istifaal (Kuinamisha)
<p>Kuelekeza shinikizo ya herufi (hewa yake) kwa kupandisha ulimi juu ya sakafu ya mdomo wakati wa kuitamka herufi na kujaza mdomo. Herufi zake ni saba (7) zilizokusanywa katika ibara:</p> <p style="text-align: center;">خُصُّ صَنْعَهُ قِطْنٌ</p>	<p>Kuteremsha ulimi chini wakati wa kutamka herufi yaani kutokufanya mdomo kujaa. Herufi zake ni herufi zote zisizokuwa za الإِسْتِغْلَاء (al-isti'laa).</p> <p style="text-align: right;">أَبْ تْ ثْ جْ حْ دْ ذْ رْ زْ سْ شْ عْ فْ كْ لْ مْ نْ وْ هْ يْ</p>

²Inajulikana pia kama ni Tafkhiym na Tarqiyq - Tafkhiym na Tarqiyq ni matokeo ya Swiffah ya (al-isti'laa) na الإِسْتِفَال (al-istifaal), hivyo Tafkhiym na Tarqiyq ni Swiffah "Aaridhwah" za kuzuka.

5. الإِصْمَات الِّإِذْلَاقِ Al-Idhlaaq – Mtiririko na kinyume chake ni Al-Iswmaat – Kuzuulika; swiffah hizi hazina athari ya sauti³

الإِذْلَاقِ Al-Idhlaaq (Wepesi na uharaka)	الإِصْمَاتِ Al-Iswmaat (Kuzuulika/Uzito na ugumu)
<p>Wepesi na uharaka wa kutamka herufi kwa sababu ya kutoka kwake kutoka ncha ya ulimi au midomo miwili. Imeitwa hivyo kwa kuwa baadhi yake hutoka ukingoni mwa ulimi, nazo ni: ر ن ل na baadhi yake hutoka kutoka midomo miwili, nazo ni: ف م ب Herifi zake zimekusanyika katika ibara: فَرَّمِنْ لُبْ</p>	<p>Kuhitajiika juhudhi ya kuzitamka herufi na hutamkwa polepole na kutoka ndani ya mdomo na koo. Herifi zake ni herifi zote zisizokuwa za al-idhlaaq</p> <p style="text-align: right;">أَتْ ثْ جْ حْ دْ ذْ سْ شْ صْ ضْ طْ ظْ عْ غْ قْ كْ وْ هْ يْ</p>

Tanbihi: Swiffah hiso zote zinakuwa na nguvu zaidi herufi zinapokuwa zina sukuwn, na zinapunguka zinapokuwa na *i'raab*.

³ Zinahusiana na Swarf katika lugha ya Kiarabu.